

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 14.268

Tarih : 06.10.2025

35085

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ* tarafından Anayasa'nın 98'nci ve İçtüzüğü'nün 99'ncü maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlandırılmasını arz ederim **06.10.2025**.

Nevroz UYSAL ASLAN

Sırnak Milletvekili

Trendyol, Hepsiburada gibi online satış yapan sitelerde, Ötüken Online adlı bir satıcı tarafından "Toros severlere özel" başlığı ile satışa sokulan tişörtler üzerinde "Beyaz Toros" ve "Bozkurt işareti" sembolleriyle birlikte "On yedi bin kişi bir beyaz torosa nasıl sığar?" ibaresinin yer aldığı görülmüştür.

"Beyaz Toros" imgesi, mağdur aileler açısından yalnızca bir otomobil değil; kaybolan sevdiklerinin son izidir. Bu sembolün pazarlanması, mağdurların acısını ticari kazançla dönüştürmekte; devletin geçmişle yüzleşmemesini piyasa dilinde yeniden üretmektedir.

Bu durum, mağdur ailelerde ikincil travmatizasyona yol açmakta; adalet beklentisini derin bir umutsuzluğa dönüştürmektedir.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın görevi, yalnızca sosyal yardımlar sağlamak değil, toplumsal travmaların onarımı, mağdur yakınlarının korunması ve nefret temelli davranışlara karşı sosyal direnç mekanizmaları geliştirmektir.

Bugün bu sembollerin satışına sessiz kalınması, "kültürel nefretin toplumsallaşması" riskini büyütmekte; mağduriyetleri bireysel değil, sosyal bir yara hâline getirmektedir.

Bu bağlamda;

1. "Beyaz Toros" ve benzeri travmatik sembollerin yeniden dolaşıma sokulmasıyla zorla kaybedilen kişilerin yakınlarının yaşadığı psikososyal etkiler üzerine Bakanlığınız tarafından yapılmış bir inceleme, araştırma veya saha çalışması bulunmakta mıdır?
2. Bu sembollerin pazarlanması nedeniyle mağdur ailelerden Bakanlığınıza herhangi bir şikâyet, başvuru veya destek talebi ulaşmış mıdır? Ulaştıysa bu başvurulara nasıl yanıt verilmiştir?
3. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın, toplumsal travma yaşayan kişi ve ailelere yönelik kurduğu Mağdur Destek Merkezleri (MAVİM) veya benzeri birimler, bu tür sembolik travmalara karşı özel bir destek programı yürütmekte midir?
4. "Beyaz Toros" sembolünün ticari bir ürün olarak satılması, toplumsal hafızayı istismar eden bir nefret eylemi olarak değerlendirilmeli değil midir? Bakanlığınız, bu eylemlere karşı resen girişimde bulunma veya ilgili kurumlara bildirimde bulunma yükümlülüğünü nasıl yerine getirmektedir?
5. Bakanlığınız, mağdur ailelerin duygusal onarımını ve kamusal saygınlığını güçlendirmek için bir psikososyal destek hattı, rehberlik programı veya kamusal farkındalık kampanyası başlatmayı planlamakta mıdır?
6. Toplumsal barışın tesisi, yalnızca hukuki değil, sosyal onarım ve hafıza adaleti gerektirir. Bakanlığınız, bu tür nefret sembollerinin toplumsal etkilerine karşı bir ulusal "Hafıza ve Onarım Strateji Planı" hazırlamayı düşünmekte midir?
7. "Beyaz Toros" gibi semboller, şiddet, korku ve nefretin aile hafızasına kazınmış biçimlerini temsil etmektedir. Bakanlığınız, bu sembollerin dolaşımına karşı çocukların ve gençlerin psikolojik korunmasını sağlayacak bir önlem geliştirmiş midir?
8. Türkiye'de geçmişle yüzleşme kültürü, mağdur yakınlarını yıllarca sessizlik politikalarına mahkûm etmiştir. Bakanlığınız, "sosyal yüzleşme"yi teşvik eden projeleri desteklemekte midir? Bu konuda sivil toplumla ortak programlar planlanmakta mıdır?
9. Travmatik sembollerin "mizah", "hediye" ya da "koleksiyon ürünü" kisvesiyle pazarlanması, Bakanlığınız açısından toplumsal huzuru zedeleyen bir davranış olarak değerlendirilmekte midir?
10. Bakanlığınız, toplumsal duyarlılığı zedeleyen bu tür eylemler karşısında yalnızca "izleyici" konumda mı kalacaktır, yoksa mağdur ailelerle birlikte kamusal bir duruş sergilemeyi planlamakta mıdır?